

Kopie
 Afgeleverd aan: mr. GODFROID Anthony
 art. 792 Ger. W.
 Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

484

Repertoriumnummer 2022/ 1600
Datum van uitspraak 6 december 2022
Rolnummer 2021/AR/1504

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op € BUR	op € BUR	op € BUR

Niet aan te bieden aan de ontvanger

Hof van beroep Brussel

GAIA
 t/
 FEBEV
 NV EQUINOX
 NV CHEVIDECO

Arrest

8ste kamer,
 burgerlijke zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00003024592-0001-0024-01-01-1

1. **GLOBAL ACTION IN THE INTEREST OF ANIMALS**, vereniging zonder winstoogmerk, ON 0448.077.642, met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Hopstraat 43,

Appellante (hierna ook: GAIA),

Vertegenwoordigd door mr. Anthony GODFROID, advocaat te 2970 Schilde, Drijverslaan 13,

tegen

1. **FEDERATIE VAN HET BELGISCH VLEES**, vereniging zonder winstoogmerk, ON 0409.742.252, met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Arduinkaai 37, bus 1,

Eerste geïntimeerde (hierna ook: FEBEV),

2. **EQUINOX**, naamloze vennootschap, ON 0401.956.815, met maatschappelijke zetel te 2110 Wijnegem, Bijkhoevelaan 20,

Tweede geïntimeerde,

3. **CHEVIDECO**, naamloze vennootschap, ON 0412.905.838, met maatschappelijke zetel te 8930 Menen, Lar P20,

Derde geïntimeerde,

Eerste tot en met derde geïntimeerden vertegenwoordigd door mr. Arthur VERHOYE loco mr. Melanie VERROKEN, advocaten te 1060 Brussel, Henri Jasparlaan 103.

Het hoger beroep is gericht tegen het vonnis van 30 september 2021 dat door de voorzitter van de Nederlandstalige Ondernemingsrechtbank Brussel werd uitgesproken, zetelend zoals in kort geding.

Het verzoekschrift tot hoger beroep werd tijdig neergelegd op de griffie van het hof op 25 oktober 2021. Het is regelmatig naar de vorm.

De raadslieden van partijen werden gehoord op de openbare terechtzitting van 10 oktober 2022.

I. SITUERING VAN HET GESCHIL

1. GAIA is een dierenrechtenorganisatie die opkomt voor de rechten en het welzijn van dieren. Volgens artikel 4, §1 van haar statuten heeft GAIA onder meer tot doel: *“Dieren als zijnde bijzonder kwetsbare levende wezens met gevoel te beschermen tegen menselijke wreedheid, mishandeling en misbruik, ongeacht of ze in gevangenschap gehouden worden dan wel in vrijheid leven.”*

2. Equinox en Chevideco zijn handelaars in en vervaardigers van vleesproducten en producten van dierlijke oorsprong. Ze zijn beiden lid van FEBEV.

Hun hoofdactiviteit bestaat uit het invoeren en verdelen van paardenvlees in Europa. Het vlees wordt ingevoerd van slachthuizen gevestigd zowel in de EU als daarbuiten, waaronder Zuid-Amerika.

3. FEBEV is de nationaal erkende beroepsvereniging voor slachthuizen, uitsnijderijen en groothandels die actief zijn in de varkens-, runder-, paarden- en schapensector en telt een 130-tal leden die samen meer dan 90% van het omzetcijfer in de Belgische roodvleessector vertegenwoordigen.

Als beroepsvereniging tracht FEBEV bij te dragen aan de professionalisering, ontwikkeling en groei van bedrijven én van de vleessector in het algemeen. Hierbij treedt het in dialoog met de diverse stakeholders in de vleesindustrie ter verdediging van de belangen van de sector.

4. De concrete aanleiding tot huidig geding is de campagne die GAIA op 8 september 2021 heeft gelanceerd, zowel online als offline, in verband met de verkoop van vlees van beweerdelijk mishandelde paarden uit Zuid-Amerika door de supermarktketen Carrefour.

Online, zowel op de website van GAIA als hun sociale media (Facebook en Instagram), werden artikels en berichten geplaatst (in zowel het Nederlands als het Frans) (stuk 4 van geïntimeerden - De "Carrefoert" campagne op sociale media, september 2021).

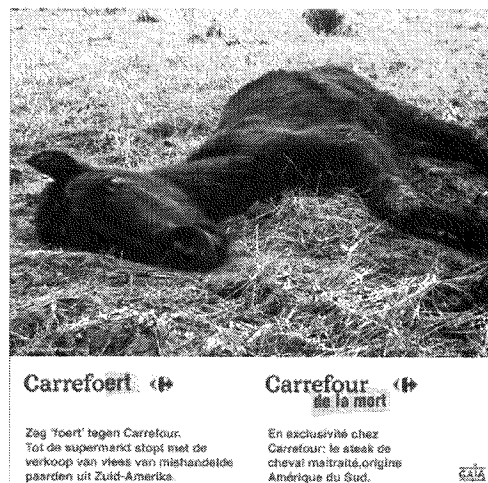
De offline campagne bestond uit affiches die zowel in het Nederlands als het Frans opgesteld waren en luiden als volgt:

"Carrefoert

*Zeg 'foert' tegen Carrefour.
Tot de supermarkt stopt met de verkoop van vlees van mishandelde paarden uit Zuid-Amerika."*

"Carrefour de la mort

*En exclusivité chez Carrefour:
Le steak de cheval maltraité, origine Amérique du Sud."*

Deze affiche werd aangeplakt op verschillende plaatsen in Brussel, Vlaanderen en Wallonië, al dan niet in de buurt van een Carrefour winkel.

Op de webpagina van GAIA betreffende de campagne "Van paard tot steak" (www.paardvanbijons.be) stond rechtsboven een link naar een ontwerp van protestmail die gemakkelijk via GAIA's website of een eigen e-mailadres kon worden (door)gestuurd.

Het ontwerp van de protestmail bevat onderstaande tekst:

"Alle supermarkten (behalve Renmans en Carrefour) zijn al gestopt met de verkoop van paardenvlees uit Latijns-Amerika. Uw supermarkt is dus één van de twee laatste die nog paardenvlees uit Latijns-Amerika verkoopt. Dergelijke lakse, schoorvoetende houding toont aan dat uw bedrijf het welzijn van de Argentijnse paarden niet ernstig neemt.

Als klant verwacht ik en vraag ik dat u een consistent beleid voert: indien uw bedrijf dierenwelzijn ernstig neemt, bent u het uw cliënten verschuldigd een beleid te voeren dat hiermee overeenkomt. U neemt of een standpunt in tegen de verkoop van dit paardenvlees of uw onderneming geeft gewoon toe dat het paardenwelzijn in Argentinië geen bepalende factor is bij het voeren van uw aankoopbeleid.

Het plan van Carrefour om 'minder' paardenvlees van buiten Europa aan te kopen, geeft aan dat Carrefour zelf niet zeker is dat het dierenwelzijn buiten Europa wordt gerespecteerd, maar hier nog altijd geen positie over wil innemen en niet krachtdadig wil optreden.

Het is hoog tijd dat Carrefour een engagement aangaat om te stoppen met de verkoop van paardenvlees van buiten de EU. Zeker omdat Aldi, Colruyt, Delhaize, Makro en Lidl u hier al in zijn voorgegaan.

Naast de beelden die dierenrechtenorganisatie GAIA al naar buiten bracht, is ook de meest recente audit die de Europese Commissie uitvoerde in een paardenverzamelplaats in Argentinië (periode 26 februari – 10 maart 2020) vernietigend betreffende het dierenwelzijn: het auditteam concludeert dat het paardenwelzijn in Argentinië niet voldoet aan de Europese standaarden. De stellingen van Carrefour dat 'alle landen waar een deel van haar paardenvlees wordt aangekocht, landen zijn waar de overheden en de producenten de nodige maatregelen hebben genomen om dierenwelzijn, kwaliteit en traceerbaarheid te garanderen' zijn onjuist, gezien de bevindingen te lezen in die Europese audit.

Ook de beslissing van Carrefour om zich te verschuilen achter onderzoeken van Respectful Life dragen niet bij aan het verbeteren van het paardenwelzijn in Argentinië. Deze onderzoeken zijn een maat voor niets: de bezoeken gebeuren aangekondigd en de slachthuizen bereiden zich er telkens op voor.

Uw reputatie en mijn vertrouwen in uw winkelketen hangt af van uw verdere betrokkenheid in deze handel. Ik vraag dat u uw samenwerking met deze landen verbreekt.

Met vriendelijke groeten" (stuk 8 van geïntimeerden).

Deze ontwerp-protestmail bevatte een lijst van bestemmelingen, namelijk verschillende medewerkers van Carrefour, samen met verschillende e-mailadressen die automatisch in de e-mail verschenen.

PAGE 01-00003024592-0005-0024-01-01-4

5. Op 15 september 2021 werd GAIA door geïntimeerden in gebreke gesteld om de online campagne stop te zetten, aan te geven waar de affiches werden aangeplakt en deze affiches te verwijderen en te vernietigen, en onmiddellijk te stoppen om op te roepen via enigerlei middel om protestmail(s) te sturen naar de betrokken supermarkt of contact op te nemen met hun medewerkers.

Deze ingebrekestelling werd per aangetekend schrijven en per e-mail aan GAIA gezonden. Er kwam geen reactie.

6. Op 16 september 2021 werd het volgende bericht op de Facebook pagina van GAIA geplaatst:

7. Daarop zijn geïntimeerden tot dagvaarding overgegaan op 20 september 2021.

PAGE 01-00003024592-0006-0024-01-01-4

II. PROCEDURE IN EERSTE AANLEG

8. Geïntimeerden vorderden voor de voorzitter van de Nederlandstalige Ondernemingsrechtbank Brussel, zetelend zoals in kort geding, vast te stellen dat de gelaakte campagne inbreuk maakt op de artikelen VI.92 e.v. WER., en de staking ervan te bevelen onder verbeurte van een dwangsom van 1.000 euro per dag per vastgestelde inbreuk vanaf de betekening van het tussen te komen vonnis.

9. De zaak werd behandeld bij verstek.

In het bestreden vonnis wordt de vordering van geïntimeerden ontvankelijk en gegrond verklaard met dien verstande dat de duur van het stakingsbevel op grond van artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en artikel 19 van de Grondwet, wordt beperkt in de tijd, en er een maximum aan te verbeuren dwangsommen wordt opgelegd.

Er wordt vastgesteld dat GAIA in strijd met de eerlijke handels-en marktpraktijken handelt door het voeren van een campagne zoals omschreven in de randnummers 4 tot 6 van de dagvaarding. GAIA wordt veroordeeld tot de onmiddellijke staking van deze campagne (onder meer maar niet beperkt tot het verwijderen van (aangeplakte) en stoppen met (aanplakken van) affiches en posts op sociale media, evenals te stoppen met aanzetten tot sturen van klachten e-mails die impliceren dat de eisende partijen of één van hun afnemers (onder meer maar niet beperkt tot Carrefour) Zuid-Amerikaans paardenvlees verhandelen dat zijn oorsprong vindt in met schending van het dierenwelzijn gekweekte verhandelde en/of geslachte paarden tot en met 31 december 2021, op straffe van een dwangsom van 1.000 euro per dag per vastgestelde inbreuk vanaf de betekening van dit vonnis.

Er wordt bepaald dat er geen dwangsommen verbeuren boven 250.000 euro.

GAIA wordt veroordeeld in de gedingkosten.

III. VOORWERP VAN HET HOGER BEROEP

10. In haar synthesebesluiten neergelegd op 15 maart 2022 vordert GAIA het volgende in hoger beroep:

PAGE 01-00003024592-0007-0024-01-01-4

“- Te zeggen voor recht dat de vorderingen van geïntimeerden die verder bouwen op artikel 1382 (oud) BW niet-ontvankelijk zijn omdat een inbreuk op artikel 1382 (oud) BW geen van de inbreuken vermeld is in de artikelen XVII.1 en XVII.2 WER.

- De passages in de conclusies van geïntimeerden die verwijzen naar vertrouwelijke briefwisseling tussen advocaten voor niet-geschreven te willen beschouwen en, indien mogelijk, de passages in kwestie te willen (laten) verwijderen uit de conclusies van geïntimeerden.

- Het bestreden vonnis teniet te doen en doen wat de eerste rechter had behoren te doen:

- De vorderingen van de toenmalige eisende partijen, nu geïntimeerden, ontoelaatbaar te verklaren wegens het niet hebben van de juiste hoedanigheid om ze te stellen, minstens geïntimeerden uit te nodigen dat zij bewijzen dat zij gemandateerd zijn door Carrefour in de zin dat Carrefour de opdracht heeft gegeven de appellant te dagvaarden (waardoor Carrefour ook gedingpartij zou moeten zijn; wat Carrefour niet is).

- Ten gronde: te oordelen dat VZW GAIA geen onderneming is in de zin van artikel 1.8, 39° WER, reden waarom het WER, boek VI, niet van toepassing is.

- Ondergeschikt: te oordelen dat het nagestreefde stakingsbevel een onevenredig middel is om het gewenste doel te bereiken en daarom niet kan opgelegd worden gelet op de vrijheid van meningsuiting van VZW GAIA (gewaarborgd door artikel 19 van de Grondwet en artikel 10 EVRM).

- Meer ondergeschikt: te zeggen voor recht dat GAIA op geen enkele manier consumenten misleidt met de actie “Carrefoert”.

- De kosten van het geding, waaronder begrepen de rolrechten en de bijdragen aan het fonds 2-de-lijnsrechtsbijstand, ten laste te leggen van de geïntimeerden, begroot aan de zijde van VZW GAIA op de maximale rechtsplegingsvergoeding van 13000 euro. De geïntimeerden dienen in solidum veroordeeld te worden tot deze rechtsplegingsvergoeding, wat betekent dat indien één van de drie niet in staat is zijn deel van de rechtsplegingsvergoeding te betalen, GAIA dan gerechtigd is het totaal bij de andere te innen.

- *Te zeggen dat de rolrechten en alle kosten van het geding op het niveau van eerste aanleg door de drie geïntimeerden dienen betaald te worden. Dit betekent dat betaalde rolrechten (aan de FOD Financiën) voor de procedure op het niveau van eerste aanleg aan VZW GAIA dienen terugbetaald te worden door de geïntimeerden.*

- *Te zeggen voor recht dat alle kosten in verband met het kantonnement (bedrag van 255.246,60 euro betaald door VZW GAIA op de derdenrekening van gerechtsdeurwaarders Cailliau van Ham) dat heeft plaatsgevonden ten laste zijn van geïntimeerden.”*

11. In hun syntheseconclusie neergelegd op 5 april 2022 vorderen geïntimeerden het volgende:

“Het beroep van appellante af te wijzen als zijnde ontvankelijk doch ongegrond en het vonnis van de Voorzitter van de Ondernemingsrechtbank, zetelend zoals in kortgeding, dd. 30 september 2021 te bevestigen en dienvolgens vast te stellen dat de handelingen van GAIA inbreuken uitmaken op de artikelen VI.92 e.v. WER, evenals de artikelen 1382 e.v. van het (Oud) BW;

GAIA te veroordelen tot de onmiddellijke staking van de campagne (zijnde onder meer maar niet beperkt tot het verwijderen van (aangeplakte) en stoppen met (aanplakken van) affiches en berichten op sociale media evenals te stoppen met aanzetten tot het sturen van klachten e-mails) die impliceert dat geïntimeerden of één van haar afnemers (zijnde onder meer maar niet beperkt tot Carrefour) Zuid-Amerikaans paardenvlees verhandelen dat zijn oorsprong vindt in met schending van het dierenwelzijn gekweekte, verhandelde en/of geslachte paarden, bij gebreke waarvan GAIA veroordeeld wordt tot de betaling van een dwangsom van 1.000 EUR per dag per vastgestelde inbreuk vanaf de betekening van het tussengekomen vonnis;

GAIA te veroordelen tot publicatie van het arrest op haar website;

De wering uit te spreken van de eerste conclusies neergelegd dd. 25 januari 2022 en de syntheseconclusies neergelegd dd. 15 maart 2022 namens GAIA;

GAIA te veroordelen tot betaling van een schadevergoeding wegens procesrechtmisbruik, ex aequo et bono begroot op 2.500 EUR;

GAIA te veroordelen tot alle kosten van het geding, waaronder de maximale rechtsplegingsvergoeding begroot op 13.000 EUR (maximumbedrag voor niet in geld waardeerbare vordering), voor de aanleg in Beroep, en 1.560 EUR (basisbedrag voor niet in geld waardeerbare vorderingen), in eerste aanleg, zoals voorzien bij artikel 1022 Ger.W.;

Het te verlenen arrest uitvoerbaar te horen verklaren bij voorraad, niettegenstaande voorziening en zonder borgstelling.”

IV. PLEITZITTING VAN 10 OKTOBER 2022

12. Op de relaiszitting van 25 april 2022 van de 8ste kamer werd de zaak vastgesteld op de zitting van 10 oktober 2022 “voor een beperkt pleidooi over de door appellante ingeroepen ontoelaatbaarheid van de vorderingen van geïntimeerden en over de vraag of GAIA al dan niet een onderneming is in de zin van artikel I.8.39° WER”.

13. Op de pleitzitting van 10 oktober 2022 werd het debat dan ook beperkt tot de behandeling van het eerste en tweede middel ingeroepen door GAIA.

Op deze pleitzitting hebben geïntimeerden een document getiteld “Prejudiciële vraag” neergelegd waarin zij het volgende vorderen:

“In ondergeschikte orde, mocht uw Hof oordelen dat het begrip “onderneming” in de zin van artikel I.8.39° WER, uitsluit dat de procedure jegens GAIA kan worden gevoerd, vragen [geïntimeerden] aan uw hof om, in toepassing van artikel 26 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, het Grondwettelijk Hof te ondervragen als volgt:

- *1) Schendt artikel I.8.39° WER de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in de mate dat het een vereniging zonder winstoogmerk uitsluit van het begrip “onderneming” of toelaat dat een dergelijke vereniging wordt uitgesloten van het begrip alhoewel deze vereniging door haar optreden de markt kan en beoogt te verstoren?*

EN

- *2) Schendt artikel I.8.39° WER de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat het niet toelaat dat een onderneming in de zin van artikel I.8.39° WER een stakingsprocedure conform boek XVII WER juncto boek VI WER aanspant tegen een vereniging zonder*

winstoogmerk, ook al is het geen onderneming in de zin van artikel 1.8.39° WER, wanneer de communicatie gevoerd door deze vereniging beoogt om de markt van de betrokken onderneming te beïnvloeden?”

V. BEOORDELING

14. Als eerste middel en eerste grief werpt GAIA op dat geïntimeerden niet de vereiste hoedanigheid hebben om hun vorderingen in te stellen. De actie "Carrefoert" was gericht tegen de aangehouden beslissing van Carrefour om paardenvlees uit Argentinië te blijven importeren en doorverkopen. De geïntimeerden tonen niet aan dat zij optreden voor Carrefour, laat staan dat zij daarvoor bevoegd waren. Volgens GAIA beschikken zij dan ook niet over de juiste hoedanigheid, reden waarom hun vorderingen als ontoelaatbaar moeten worden afgewezen.

15. Terecht stellen geïntimeerden als antwoord op dit eerste middel dat zij de vereiste hoedanigheid bezitten om hun vorderingen in te stellen.

Geïntimeerden treden niet op voor Carrefour maar treden op in eigen naam.

Luidens artikel 17 Gerechtelijk Wetboek kan de rechtsovereenkomst niet worden toegelaten, indien de eiser geen hoedanigheid en geen belang heeft om ze in te dienen. De procespartij die beweert houder te zijn van een subjectief recht heeft, al wordt dat recht betwist, de vereiste hoedanigheid en het vereiste belang om haar vordering ontvankelijk verklaard te zien worden. Het onderzoek van het bestaan en van de draagwijdte van het subjectieve recht waarop die partij zich beroept, heeft geen betrekking op de ontvankelijkheid maar op de gegrondheid van de vordering (Cass., 26 januari 2017, AR C.16.0291.F, www.juportal.be).

Krachtens artikel XVII.1 WER stelt de voorzitter van de ondernemingsrechtbank het bestaan vast en beveelt hij de staking van een zelfs onder het strafrecht vallende daad die een inbreuk uitmaakt op de bepalingen van dat wetboek.

De vordering op grond van artikel XVII.1 WER kan onder meer worden ingesteld op verzoek van de belanghebbenden (artikel XVII.7, 1° WER) en een beroepsvereniging met rechtspersoonlijkheid (artikel XVII.7, 3° WER).

Equinox en Chevideco zijn ondernemingen actief in de aan- en verkoop van paardenvlees en stellen een persoonlijke vordering in. FEBEV is een beroepsvereniging met rechtspersoonlijkheid en stelt de vordering in ter verdediging van de belangen van de sector die zij vertegenwoordigt.

Alle geïntimeerden voeren aan dat de gelaakte campagne een oneerlijke handelspraktijk is in de zin van artikel VI.92 WER e.v. en verboden is in de zin van artikel VI.104 WER. Aangezien geïntimeerden klagen over een met de eerlijke marktpraktijken strijdige daad die hun belangen schaadt, ook al wordt die aantasting betwist, hebben zij de vereiste hoedanigheid en het vereiste belang om de vorderingen in te stellen (zie Cass., 15 september 2017, ECLI:BE:CASS:2017:ARR.20170915.5, www.juportal.be).

De exceptie van onontvankelijkheid wegens gebrek aan hoedanigheid en belang wordt verworpen.

16. Als tweede middel en tweede grief voert GAIA aan dat zij geen onderneming is in de zin van artikel I.8.39° WER en ook artikel 1382 oud BW geen soelaas kan bieden.

GAIA is een VZW en daarmee ook een rechtspersoon. Evenwel streeft VZW GAIA geen economisch doel na wanneer zij het publiek waarschuwt voor misstanden die bestaan in Zuid-Amerika, en dan met name in Argentinië, wat de behandeling van paarden betreft. VZW GAIA doet één en ander vanuit haar bestaansreden, vervat in haar statuten. Krachtens artikel 4 van haar statuten heeft VZW GAIA tot doel *“Dieren als zijnde bijzonder kwetsbare levende wezens met gevoel te beschermen tegen menselijke wreedheid, mishandeling en misbruik, ongeacht of ze in gevangenschap gehouden worden dan wel in vrijheid leven”* en *“Opkomen voor de rechten van deze dieren, onder meer op waardig leven en sterven, op respectvolle behandeling en op de wettelijke bescherming van hun leven en welzijn”*.

GAIA is niet actief in de markt van het paardenvlees, noch op het vlak van de productie ervan noch op het vlak van de import en doorverkoop ervan. GAIA is geen concurrent van geïntimeerden.

GAIA concludeert dat zij geen onderneming is in de voormelde markt van de import van paardenvlees en dat boek VI WER in deze niet op haar toepasbaar kan zijn. Deze vaststelling volstaat om het eerste vonnis teniet te doen.

GAIA meent dat geïntimeerden hierop anticiperen en dan maar inroepen dat er moet worden geoordeeld op basis van artikel 1382 oud BW. Deze vordering is onontvankelijk want de stakingsrechter stelt het bestaan vast en beveelt de staking van de inbreuken vermeld in de artikelen XVII.1 en XVII.2 WER en artikel 1382 oud BW valt daar niet onder.

17. Geïntimeerden stellen dat GAIA zich schuldig maakt aan “misleidende en oneerlijke marktpraktijken t.a.v. (consumenten en (dus)) ondernemingen, in schending van artikel VI.92 WER”.

Zij zetten eerst het wettelijk kader aangaande de misleidende en oneerlijke marktpraktijken uiteen als volgt:

“Artikel I.1, 1° WER definieert het begrip “onderneming” als volgt:

“Behoudens andersluidende bepaling, wordt voor de toepassing van dit Wetboek verstaan onder:

1° onderneming: elk van volgende organisaties:

- (a) iedere natuurlijke persoon die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefent;*
 - (b) iedere rechtspersoon;*
 - (c) iedere andere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid.*
- (...)”*

Artikel I.8,39° WER preciseert deze definitie voor boek VI:

“Voor de toepassing van boek VI gelden de volgende definities:

(...) 39° onderneming: iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft, alsmede zijn verenigingen.”

Artikel VI.95 WER bepaalt:

“Oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten zijn verboden.”

Volgens artikel VI.93 WER is een handelspraktijk oneerlijk wanneer zij:

*“a) in strijd is met de vereisten van professionele toewijding
en*

b) het economische gedrag van de gemiddelde consument die zij bereikt of op wie zij gericht is of, indien zij op een bepaalde groep consumenten gericht is, het economische gedrag van het gemiddelde lid van deze groep, met betrekking tot het onderliggende product wezenlijk verstoort of kan verstoren. (eigen onderlijning)

Conform artikel VI. 94 WER zijn oneerlijk, de handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten die misleidend dan wel agressief zijn.

Artikel VI.97 WER definieert misleidende handelspraktijken:

“Als misleidend wordt beschouwd een handelspraktijk die gepaard gaat met onjuiste informatie en derhalve op onwaarheden berust of, zelfs als de informatie feitelijk correct is, de gemiddelde consument op enigerlei wijze, inclusief door de algemene presentatie, bedriegt of kan bedriegen ten aanzien van een of meer van de volgende elementen, en de gemiddelde consument er zowel in het ene als in het andere geval toe brengt of kan brengen een besluit over een transactie te nemen dat hij anders niet had genomen :

1° het bestaan of de aard van het product;

2° de voornaamste kenmerken van het product, zoals beschikbaarheid, voordelen, risico's, uitvoering, samenstelling, accessoires, klantenservice en klachtenbehandeling, procedé en datum van fabricage of verrichting, levering, geschiktheid voor het gebruik, gebruiksmogelijkheden, hoeveelheid, specificatie, geografische of commerciële oorsprong, van het gebruik te verwachten resultaten, of de resultaten en wezenlijke kenmerken van op het product verrichte tests of controles;

[...]

6° de hoedanigheid, kenmerken en rechten van de onderneming of haar tussenpersoon, zoals haar identiteit, vermogen, kwalificaties, status, erkenning, affiliatie, connecties, industriële, commerciële of intellectuele eigendomsrechten of haar bekroningen en onderscheidingen;

[...]” (eigen onderlijning)

Omtrent misleidende omissie bepaalt artikel VI.99 WER het volgende:

“§ 1. Als misleidende omissie wordt beschouwd een handelspraktijk die in haar feitelijke context, al haar kenmerken en omstandigheden en de beperkingen van het communicatiemedium in aanmerking genomen, essentiële informatie welke de gemiddelde consument, naargelang de context, nodig heeft om een geïnformeerd besluit over een transactie te nemen, weglaat en die de gemiddelde consument er toe brengt of kan brengen een besluit over een transactie te nemen dat hij anders niet had genomen.

§ 2. Als misleidende omissie wordt voorts beschouwd een handelspraktijk die essentiële informatie als bedoeld in paragraaf 1, rekening houdend met de in die paragraaf geschetste details, verborgen houdt, op onduidelijke, onbegrijpelijke, dubbelzinnige wijze dan wel laattijdig verstrekt, of het commerciële oogmerk, indien dit niet reeds duidelijk uit de context blijkt, niet laat blijken, en de gemiddelde consument er zowel in het ene als in het andere geval toe brengt of kan brengen een besluit over een transactie te nemen dat hij anders niet had genomen.

§ 3. Indien het voor de handelspraktijk gebruikte medium beperkingen qua ruimte of tijd meebrengt, wordt bij de beoordeling of er informatie werd weggelaten met deze beperkingen rekening gehouden, alsook met maatregelen die de onderneming genomen heeft om de informatie langs andere wegen ter beschikking van de consument te stellen.”

Het betreft eveneens een schending van artikel VI.104 WER:

“Verboden is elke met de eerlijke marktpraktijken strijdige daad waardoor een onderneming de beroepsbelangen van een of meer andere ondernemingen schaadt of kan schaden.”

18. Vervolgens stellen geïntimeerden dat dit wettelijk kader van toepassing is op GAIA aangezien GAIA een onderneming is in de zin van artikel I.1.1°, eerste lid, (b) WER en artikel I.8.39° WER.

Geïntimeerden voeren aan dat GAIA niet betwist dat zij als VZW een onderneming is in de zin van artikel I.1.1°, eerste lid, (b) WER.

Volgens geïntimeerden betwist GAIA ten onrechte dat zij een onderneming is in de zin van artikel I.8.39° WER. GAIA streeft immers op duurzame wijze een economisch doel na. Het nastreven van een economisch doel wordt door het Hof van Justitie van de Europese Unie omschreven als het aanbieden van goederen en diensten op de markt.

GAIA biedt op haar webshop (<https://shop.GAIA.be>) verschillende goederen aan, gaande van boeken, dvd's, kalenders, textielwaren tot vleesvervangende producten waaronder “Faux Gras”. In de op deze webshop beschikbare algemene voorwaarden worden de kopers als klanten en consumenten beschouwd. GAIA vermeldt uitdrukkelijk dat de wet van 21 september 2004 betreffende de bescherming van de consumenten bij de verkoop van consumptiegoederen van toepassing is waardoor de consument wettelijke rechten krijgt.

GAIA heeft ook een website die volledig is gewijd aan de verkoop van het vleesvervangend product Faux Gras, namelijk www.fauxgras.be. Dit product is ook te koop in België in de supermarkten Carrefour, Champion, Colruyt, Cora, Delhaize, Intermarché, Lidl, Makro en Match en natuurvoedingswinkels. Ook in Frankrijk wordt dit product verkocht in diverse winkels.

GAIA is houder van het internationale woordmerk 'Faux Gras' ingeschreven voor de klassen 29 (vlees), 35 (reclame) en 45 (juridische diensten). Daarnaast is zij ook houder van het internationale woordmerk GAIA en het Benelux-woordmerk GAIA die niet enkel werden ingeschreven voor de klassen 42 (wetenschappelijke en technologische diensten) en 45 (juridische diensten), maar ook voor de klassen 29 (vlees) en 35 (reclame). Ook heeft zij haar logo als beeldmerk ingeschreven in klasse 29 (vlees). De waren en diensten waarvoor zij een inschrijving heeft genomen in de klassen 29 en 35, zijn de volgende:

Kl 29 Vlees; vleesextracten; lever; vette lever; ganzenlever; eendenlever; foie gras; leverpastei; vleesvervangers; kant-en-klare maaltijden, hoofdzakelijk bestaande uit vleesvervangers; vleesloze pasteien; geleien, jams en compotes; vegetarische paté; vegetarische smeerpasta's; veganistische paté; veganistische smeerpasta's; plantaardige vervangers voor lever, vette lever, ganzenlever, eendenlever, foie gras en leverpastei.

Kl 35 Reclame; publiciteit; het organiseren van publiciteitscampagnes verband houdende met dierenrechten, dierenbescherming en dierenwelzijn; detailhandels-of groothandelsdiensten op het gebied van vlees, vleesextracten, lever, vette lever, ganzenlever, eendenlever, foie gras, leverpastei, vleesvervangers, kant-en-klare maaltijden, hoofdzakelijk bestaande uit vleesvervangers, vleesloze pasteien, geleien, jams en compotes, vegetarische paté, vegetarische smeerpasta's, veganistische paté, veganistische smeerpasta's en plantaardige vervangers voor lever, voor vette lever, voor ganzenlever, voor eendenlever, voor foie gras en voor leverpastei; advisering, voorlichting en informatie inzake voornoemde diensten, tevens te verlenen via elektronische netwerken zoals het Internet.

Volgens geïntimeerden staat het dan ook vast dat GAIA op duurzame wijze een economische activiteit uitoefent en de markt betreedt waarin zij concurrentie voert met de (paarden)vleesmarkt, door Faux Gras te verkopen op haar webshop en als groothandelaar in voedingswaren. De stelling van GAIA dat zij geen concurrent is van geïntimeerden is irrelevant voor de kwalificatie als onderneming in de zin van boek VI WER.

Dat GAIA “*geen economisch doel uitoefent wanneer zij het publiek waarschuwt voor de misstanden die bestaan in Zuid-Amerika, en dan met name in Argentinië, wat de behandeling van paarden betreft*” doet geen afbreuk aan het feit dat zij een economische activiteit uitoefent en bijgevolg als een onderneming in de zin van de artikelen I.1 en I.8.39° WER dient beschouwd te worden.

Ten overvloede verwijzen geïntimeerden naar het arrest BKK Mobil van het Hof van Justitie (HvJ BKK tegen Zentrale, C-59/12, 3 oktober 2013) waarin het ondernemingsbegrip in de richtlijn 2005/29 oneerlijke handelspraktijken gedefinieerd wordt. Volgens geïntimeerden heeft het Hof geoordeeld dat van doorslaggevend belang is of er een activiteit tegen betaling heeft plaatsgevonden. Onder dit ruimer ondernemingsbegrip vallen non-profitorganisaties, zelfs wanneer zij binnen hun kernopdracht optreden, zodra ze een activiteit tegen betaling uitoefenen zelfs wanneer ze enkel leden werven en dus geen goederen of diensten op de markt brengen. Het voeren van reclame bij het werven van leden aan wie, gebruikelijk, een klein aanvullende lidgeld wordt gevraagd, plaatst non-profitorganisaties onder de toepassing van het ondernemingsbegrip. Geïntimeerden verwijzen in dit verband naar een campagne “voor 10 euro red je een Roemeens paard” waarmee GAIA lidgelden en bijdragen ronselt.

19. Het hof overweegt als volgt.

De praktijk van GAIA die hier ter beoordeling staat, is de Carrefour campagne waarin GAIA de verkoop door Carrefour van vlees van mishandelde paarden uit Zuid-Amerika aanklaagt, het publiek aanspoort om Carrefour links te laten liggen tot Carrefour stopt met de verkoop van dat paardenvlees en om bij Carrefour te protesteren tegen de verkoop van dat paardenvlees.

20. Geïntimeerden beroepen zich op de artikelen VI.92 WER e.v. De toepassing van deze bepalingen vereist dat het voeren van de betwiste campagne een oneerlijke handelspraktijk uitmaakt van een onderneming jegens een consument vóór, gedurende en na de tekoopaanbieding en de verkoop van producten.

Een handelspraktijk wordt gedefinieerd in artikel I.8.23° WER. Volgens dit artikel is een handelspraktijk iedere handeling, omissie, gedraging, voorstelling van zaken of commerciële communicatie, met inbegrip van reclame en marketing, van een onderneming, die rechtstreeks verband houdt met de verkoopbevordering, verkoop of levering van een product.

Het begrip “onderneming” wordt in artikel 1.8.39° WER gedefinieerd als: iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft, alsmede zijn verenigingen.

21. De artikelen VI.92 WER e.v. (de artikelen opgenomen in boek VI onder titel 4, hoofdstuk I “oneerlijke marktpraktijken jegens consumenten”) zijn de uitvoering van Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt en tot wijziging van richtlijn 84/450/EEG van de Raad, richtlijnen 97/7/EG, 98/27/EG en 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad en van verordening (EG) nr. 2006/2004 van het Europees Parlement en de Raad (hierna: richtlijn 2005/29).

Door deze richtlijn 2005/29 wordt de wetgeving van de lidstaten betreffende oneerlijke handelspraktijken, waaronder oneerlijke reclame, die de economische belangen van de consumenten rechtstreeks en aldus de economische belangen van de legitieme concurrenten onrechtstreeks schaden, volledig geharmoniseerd (punt 6 van de consideransen van de richtlijn 2005/29).

Artikel 2, sub d, van de richtlijn 2005/29 bepaalt dat het begrip “handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten” betrekking heeft op “iedere handeling, omissie, gedraging, voorstelling van zaken of commerciële communicatie, met inbegrip van reclame en marketing, van een handelaar, die rechtstreeks verband houdt met de verkoopbevordering, verkoop of levering van een product aan consumenten”. Het begrip “product” wordt in hetzelfde artikel, sub c, gedefinieerd als een goed of dienst, met inbegrip van onroerend goed, rechten en verplichtingen.

Artikel 2, sub b, definieert het begrip “handelaar” als “een natuurlijke persoon of rechtspersoon die die handelspraktijken verricht die onder [die] richtlijn vallen en die betrekking hebben op zijn bedrijfs-of beroepsactiviteit, alsook degene die in naam van of voor rekenschap van hem optreedt”.

Om handelspraktijken in de zin van artikel 2, sub d van de richtlijn 2005/29 te zijn, moeten de beoogde praktijken deel uitmaken van de commerciële strategie van een ondernemer en rechtstreeks verband houden met de verkoopbevordering en de afzet van zijn producten (HvJ Plus Warenhandelsgesellschaft, C-304/08, 14 januari 2010, punt 37; Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, C-540/08, 9 november 2010, punt 35).

De beoogde praktijken moeten van commerciële aard zijn, namelijk van handelaars uitgaan, en bovendien rechtstreeks verband houden met de verkoopbevordering, het verkopen of het leveren van hun producten aan consumenten (HvJ RLvS, C-391/12, 17 oktober 2013, punten 36 en 37; HvJ Kamenova, C-105/17, 4 oktober 2018, punten 41 en 42). Een handelspraktijk veronderstelt een nauwe band met een commerciële transactie met betrekking tot een product. Praktijken die deel uitmaken van de commerciële strategie van een dienstverlener en die rechtstreeks gericht zijn op de verkoopbevordering en de afzet van zijn diensten, zijn handelspraktijken (HvJ FLM Kirschstein, C-393/17, 4 juli 2019, punten 42 en 43).

Voor de toepassing van de richtlijn 2005/29 hebben de begrippen “onderneming” en “handelaar” dezelfde betekenis en juridische draagwijdte.

22. Artikel I.8.39° WER gaat uit van een functioneel ondernemingsbegrip. Als onderneming wordt gedefinieerd iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft, alsmede zijn verenigingen. Het economisch doel bestaat in het aanbieden van goederen of diensten op een markt. Een VZW is een rechtspersoon. Indien een VZW bijgevolg op duurzame wijze goederen en diensten op de markt brengt, streeft zij een economisch doel na en is elke handeling in het kader van dit economisch doel een ondernemingshandeling (J. Vananroye, “De onderneming in formele en in functionele zin”, in *Leerstukken Ondernemingsrecht*, J. Vananroye en D. Van Gerven (eds), Antwerpen, Intersentia, 2020, p. 38).

GAIA is een dierenrechtenorganisatie en strijdt tegen dierenmishandeling. Zij streeft een belangeloos doel na. Haar activiteit bestaat in het beschermen van dieren tegen menselijke wreedheid, mishandeling en misbruik en het opkomen voor de rechten van deze dieren. Geïntimeerden voeren niet aan dat deze activiteit van economische aard is, en tonen dit in ieder geval niet aan.

Via haar webshop verkoopt GAIA een beperkt aantal producten, zoals kledij, boeken, dvd's, kalenders en huis-en keukenartikelen, vaak voorzien van een slogan die verband houdt met dierenwelzijn, en ook Faux Gras, een diervriendelijk alternatief voor foie gras. Faux Gras wordt ook verkocht via een aparte website www.fauxgras.be en in supermarkten en winkels. Deze goederen worden door GAIA op een duurzame wijze op de markt gebracht. Dit maakt een economische activiteit uit en voor deze activiteit moet GAIA als onderneming worden beschouwd in de zin van artikel I.8.39° WER.

23. De betwiste campagne kadert in de strijd van GAIA tegen dierenmishandeling. Zij houdt geen rechtstreeks verband met de promotie, verkoop of leveren van haar producten aan consumenten (kledij, boeken, dvd's, kalenders, huis en keukenartikelen en Faux Gras) en maakt geen deel uit van de commerciële strategie van GAIA als ondernemer. De gelaakte campagne beoogt het publiek (i) te waarschuwen tegen de wanpraktijken bij de behandeling van paarden in Zuid-Amerika, (ii) aan te sporen geen inkopen meer te doen bij Carrefour zolang die winkelketen vlees van mishandelde paarden uit Zuid-Amerika verkoopt en (iii) aan te zetten te protesteren bij Carrefour met de vraag de verkoop van dat paardenvlees te staken. Deze campagne is bedoeld om het publiek te informeren over de mishandeling van paarden in Zuid-Amerika en te sensibiliseren om actie te voeren tegen die mishandeling, en wordt gedragen door het door GAIA nagestreefde niet-commerciële doel het welzijn van dieren na te streven.

Geïntimeerden verwijzen naar het arrest van het Hof van Justitie in de zaak BKK Mobil Oil (HvJ BKK tegen Zentrale, C-59/12, 3 oktober 2013). Volgens het Hof blijkt uit de formulering van artikel 2, sub b van de richtlijn 2005/29 dat de Uniewetgever een bijzonder ruime opvatting van het begrip “handelaar” huldigt, namelijk “elke natuurlijke persoon of rechtspersoon” zodra deze een activiteit tegen betaling uitoefent, waarbij instellingen met een taak van algemeen belang of met een publiekrechtelijke vorm niet worden uitgesloten (punt 32). Verder oordeelt het Hof dat het begrip “handelaar” moet worden bepaald in verhouding “tot het correlatieve, maar tegengestelde begrip ‘consument’, dat verwijst naar elke niet bedrijfs-of beroepsmatig handelende particulier”. De richtlijn 2005/29 strekt ertoe “een hoog gemeenschappelijk niveau van consumentenbescherming tot stand te brengen door de regels inzake oneerlijke marktpraktijken die de economische belangen van de consument schaden, volledig te harmoniseren”. Deze doelstelling komt voort uit de omstandigheid dat “de consument zich tegenover een handelaar in een zwakkere positie bevindt, in die zin dat hij als de economisch zwakkere en juridisch minder ervaren contractspartij moet worden beschouwd” (punten 33-34).

In het BKK Mobil Oil arrest betreft “het een activiteit tegen betaling, waarbij het betrokken ziekenfonds in het raam van de door de wetgever gelaten concurrentie zich bedient van misleidende handelspraktijken vanuit eigen belang, met name om zijn eigen marktpositie ten aanzien van de andere ziekenfondsen te verstevigen. Ziekenfonds BKK Mobil Oil denatureert zo haar door de Duitse wetgever opgedragen activiteit van algemeen belang tot één van eigen belang in concurrentie met andere ziekenfondsen” (G. Straetmans, “Het ondernemingsbegrip – Aanknopingsfactor van economisch recht (deel 2)”, *NJW*, 2020, nr. 420, p. 283).

In voorliggend geding betreft de betwiste campagne geen commerciële campagne en strekt zij er ook niet toe om consumenten te lokken en ertoe aan te zetten de producten van GAIA, zoals hierboven opgesomd, te kopen, en waarbij die consumenten moeten worden beschermd tegen een economisch sterkere contractspartij. Bij het voeren van de campagne handelt GAIA niet uit eigen belang in de zin van het stimuleren van de verkoop van haar eigen producten maar treedt zij op als de verdediger van de belangen en de rechten van dieren. Het gaat niet om een “activiteit tegen betaling”.

In dat opzicht voert GAIA bijkomend terecht aan dat zij in het geheel niet actief is in de sector van de import van paardenvlees uit Zuid-Amerika. Zij importeert geen paardenvlees noch enig alternatief daarvoor.

De verwijzing van geïntimeerden naar campagnes tot werving van leden is verder niet ter zake dienend, aangezien in voorliggend geschil enkel de gelaakte Carrefour campagne ter discussie staat.

24. Het besluit luidt dat het voeren van de gelaakte campagne door GAIA niet valt onder het toepassingsgebied van de artikelen VI.92 tot VI.103 WER (oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten).

25. Geïntimeerden kunnen zich dan ook niet steunen op de artikelen VI.92 e.v. WER om te stellen dat GAIA het verbod van artikel VI.104 WER zou hebben geschonden.

Artikel VI.104 WER betreft oneerlijke marktpraktijken tussen ondernemingen. GAIA heeft bij het voeren van de betwiste campagne niet gehandeld als ondernemer bedoeld in artikel I.8.39° WER. De toepassing van artikel VI.104 WER vereist dat de beweerde schending of overtreding heeft plaatsgevonden in de uitoefening van een activiteit waarbij op duurzame wijze een economisch doel wordt nagestreefd. Dat is niet het geval.

26. GAIA stelt dan ook terecht dat de door geïntimeerden aangevoerde bepalingen van boek VI WER op het voeren van de betwiste campagne niet van toepassing zijn.

27. De vordering van geïntimeerden betreft een vordering tot staking in de zin van artikel XVII.1 WER en strekt tot het vaststellen van het bestaan van en het doen staken van een inbreuk op de bepalingen van het WER.

GAIA stelt terecht dat een inbreuk op artikel 1382 oud BW zonder enig verband met een inbreuk op een bepaling van het WER niet door de stakingsrechter kan worden vastgesteld.

28. Geïntimeerden vragen in ondergeschikte orde dat het hof de hoger geciteerde prejudiciële vragen zou stellen aan het Grondwettelijk Hof.

De verantwoording voor de toepassing van het ondernemingsbegrip gedefinieerd in artikel I.8.39° WER voor Boek VI WER in plaats van het ondernemingsbegrip gedefinieerd in artikel I.1.1 WER wordt uiteengezet in de memorie van toelichting bij het wetsontwerp houdende de hervorming van het ondernemingsrecht (Parl. St. Kamer 2017-18, nr. 54-2828/001, 6). De definitie van het ondernemingsbegrip in artikel I.8.39° WER vloeit voort uit de specifieke Europese regelgeving die van toepassing is op het mededingingsrecht en het marktpraktijkenrecht. Teneinde de rechtszekerheid enerzijds en de interferentie met Europese regelgeving anderzijds niet in het gedrang te brengen werd ervoor geopteerd om voor deze rechtstakken die geregeld worden in de Boeken IV en VI (en de afgeleide boeken) het functionele ondernemingsbegrip te behouden, en niet het formele ondernemingsbegrip in te voeren.

Op basis hiervan oordeelt het hof dat de artikelen 10 en 11 van de Grondwet klaarblijkelijk niet geschonden zijn. Er dient dan ook geen prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te worden gesteld.

29. Het hoger beroep van GAIA is gegrond. De vorderingen van geïntimeerden zijn ongegrond.

Als de in het ongelijk gestelde partijen dienen geïntimeerden de kosten van beide aanleggen te dragen en dienen zij een rechtsplegingsvergoeding voor de procedure in hoger beroep te betalen aan GAIA.

GAIA vordert dat haar de maximale rechtsplegingsvergoeding zou worden toegekend. Zij voert hiervoor geen redenen aan. Het hof gaat niet in op dit verzoek. Naar het oordeel van het hof worden er geen elementen aangereikt noch vastgesteld die rechtvaardigen dat zou

worden afgeweken van het basistarief. Aan GAIA wordt de basisrechtsplegingsvergoeding voor een niet in geld waardeerbare vordering toegekend, hetzij 1.680 euro.

De verwijzing in de kosten gebeurt van rechtswege per hoofd, tenzij de rechter anders beschikt. Er is geen juridische grondslag om geïntimeerden in solidum te veroordelen.

De kosten van kantonnement zijn kosten van tenuitvoerlegging waarover de rechter zich niet dient uit te spreken in de einduitspraak (artikel 1024 Ger. W.).

OM DEZE REDENEN :

HET HOF, recht doende na tegenspraak,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Verklaart het hoger beroep van appellante ontvankelijk en gegrond,

Vernietigt het bestreden vonnis behoudens in zoverre het de vorderingen van geïntimeerden ontvankelijk heeft verklaard,

Opnieuw beslissend,

Verklaart de vorderingen van geïntimeerden ongegrond,

Verwijst geïntimeerden in de gedingkosten, in hun hoofde vastgesteld op 401,20 euro dagvaardingskosten en in hoofde van appellante vastgesteld op 20 euro (bijdrage begrotingsfonds juridische tweedelijnsbijstand) en een rechtsplegingsvergoeding van 1.680 euro voor de procedure in hoger beroep,

Veroordeelt geïntimeerden tot de betaling aan appellante van het bedrag van 165 euro, ter compensatie van de rolrechten die appellante in eerste aanleg heeft moeten betalen,

Veroordeelt eerste geïntimeerde, respectievelijk tweede en derde geïntimeerden, tot het betalen aan de Belgische Staat, FOD Financiën, van het rolrecht van 134 euro, respectievelijk 133 euro en 133 euro, op uitnodiging,

┌ PAGE 01-00003024592-0023-0024-01-01-4 ─┐

Wijst al het meer of anders gevorderde af.

Aldus gevonnist en uitgesproken ter openbare terechtzitting van de burgerlijke achtste kamer van het hof van beroep te Brussel, op 6 december 2022 waar aanwezig waren en zitting hielden:

Catharina VAN SANTVLIET,
Hilde VANPARYS
Wim DAVID,
Stephan DE COOMAN,

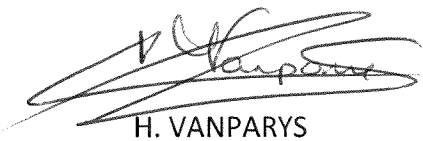
Voorzitter,
Raadsheer
Raadsheer,
Griffier.

S. DE COOMAN

W. DAVID

H. VANPARYS

C. VAN SANTVLIET

